

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobců:

a) A. A.

b) nezletilý R. K.

oba zastoupeni Mgr. Nikolou Runštukovou, advokátkou se sídlem
Bohuslava Martinů 1038/20, 500 02 Hradec Králové

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2023, č. j. OAM-1049/ZA-ZA11-
ZA04-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2023, č. j. OAM-1049/ZA-ZA11-ZA04-2022, se
ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) a její nezletilý syn žalobce b) podali u krajského soudu žalobu proti shora
specifikovanému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana
podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o

azylu“), se žalobcům neuděluje.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobci navrhovali zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Předně namítali nesprávnou aplikaci § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalovaný neměl dostatek relevantních informací a podkladů. Žalobkyně a) v žádosti a při následném pohovoru zmínila, že pokud by se s žalobcem b) vrátili do Arménské republiky, hrozilo by jim z důvodu vyznáváného náboženství pronásledování spojené s následným vznikem vážné újmy na zdraví či dokonce zabití ze strany Jezídů. Žalobkyně a) totiž konvertovala k Arménské apoštolské církvi, což právě Jezidové odsuzují. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí odkázal na zprávy ohledně postavení jezidských konvertitů, ale tyto zprávy pouze uvádějí informace o jejich procentuálním zastoupení v zemi, o jejich obecném postavení ve společnosti a o vztahu mezi nimi a Jezidy. Možným pronásledováním jezidských konvertitů ze strany Jezídů se nezabývají. Žalovaný tak nebral v úvahu konkrétní okolnosti případu žalobců, tzn. vyhrožování zabitím ze strany Jezídů, které vyústilo i ve fyzické napadení žalobkyně a). Pouhé stručné odůvodnění, že konverze Jezídů ke křesťanství v Arménii není neobvyklým jevem, dle žalobců nepostačuje k závěru, že v jejich případě nemohlo dojít k pronásledování. Rovněž argumentace žalovaného, že pobyt žalobců v Arménii až do listopadu roku 2022 vylučuje jejich strach a obavy o život, je jen nepodloženou smyšlenkou žalovaného. Žalobkyně a) totiž byla nucena v Arménii zůstat poté, co ji opustil manžel, až do doby, kdy jí známá pomohla zařídit vše k vycestování. Do té doby museli žít v Arménii ve strachu, zda nedojdou k újmě na zdraví ze strany jezidské komunity. Již od roku 2016 se žalobkyně a) se svým manželem v Arménii obraceli na policii. Vždy jim bylo řečeno, že si mají situaci vyřešit sami, neboť se jedná o náboženskou záležitost. Žalobkyně a) rovněž hlásila na policii incident, kdy byla udeřena od hlavy, se stejným výsledkem. Žalobkyni a) proto bylo jasné, že ze strany policie se žádné pomoci nedomůže, proto se na ni již vícekrát neobracela.
3. Dále dle žalobců žalovaný nesprávně posoudil nenaplnění podmínek § 14a zákona o azylu, neboť jim při návratu do Arménské republiky hrozí vážná újma na zdraví či dokonce zabití ze strany Jezídů. Dle nich není namístě argumentace žalovaného, že by se mohli přestěhovat tam, kde Jezidové nežijí, neboť ti jsou roztroušeni po celém území Arménské republiky (jak sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl). Žalobkyně a) dle svého názoru prokázala nárok na udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu pro sebe a žalobce b) věrohodnou výpovědí, ve které poukázala na nebezpečí, které jí ze strany jezidské komunity hrozí z důvodu konverze ke křesťanství. V březnu roku 2016 totiž byla spolu se svým manželem napadena, čímž jí byl způsoben otřes mozku. Naopak žalovaný neuvedl žádné konkrétní důvody či skutečnosti, které by výpověď žalobkyně ohledně jejího strachu z pronásledování vyvrátily.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Setrval na správnosti napadeného rozhodnutí. Měl za to, že rozhodování vzal v úvahu žalobci uvedené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Rovněž vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům pro vydání rozhodnutí, a jeho rozhodnutí je patřičným způsobem odůvodněno.

5. Zdůraznil, že posuzoval Arménii nikoliv jako bezpečnou zemi původu, ale zabýval se jejím hodnocením z pohledu všech forem mezinárodní ochrany, přičemž neshledal důvod pro udělení žádné z jejích forem.
6. Ohledně možného pronásledování jezidských konvertitů ze strany Jezídů odkázal na napadené rozhodnutí s tím, že neexistuje přiměřená pravděpodobnost, že by k takovému pronásledování v Arménii docházelo. Vycházel z Informace OAMP „Jezidové, Demografie, socio-ekonomická situace, přístup státu a postavení ve společnosti“, která uvádí, že: *„Přesto že vztahy s Arménskou apoštolskou církví bývají označovány za přátelské i přes kritiku výuky předmětu o církvi ve školách, role silné národní církve v Arménii vedla údajně k oslabení náboženské identity jezidské menšiny, kdy „Mnoho Jezídů často navštěvuje kostely, aby zapálilo svíčky, a ve svých domovech si udržuje křesťanskou ikonografii“ (...) Postavení jezidských konvertitů v rámci společnosti i ve vztahu k úřadům bylo hodnoceno jako lepší ve srovnání s Jezídý, především jestliže konvertovali k dominantní Arménské apoštolské církvi. Podle informací MZV ČR existuje pro konvertity možnost přesídlení v rámci země a často tak činí. Ve vztahu ke konvertitům MZV ČR uvádělo následující: „Neexistují žádné aktuální oficiální statistiky, z nichž by bylo možné vyčíst počet jezidských konvertitů k dalším náboženstvím. Obecně vzato ale v Arménii není tlak na Jezídý k tomu, aby konvertovali. Podle údajů z posledního sčítání obyvatel (cca před deseti lety) byl podíl konvertitů ke křesťanství mezi etnickými Jezídý kolem 10-20 % (pozn.: údaje ve sčítání nerozlišují mezi denominacemi, uvádí pouze křesťanství). Podle odhadů jezidských ochránců lidských práv v posledních letech podíl konvertitů vzrostl, v dalším sčítání odhadují, že podíl konvertitů mezi Jezídý může být až 40-45 %. Většina konvertitů pravděpodobně přešla k Arménské apoštolské církvi. Zbytek, spíše malá část, konvertoval nejspíše k marginálním církvím/sektám (tedy ne ke katolicismu nebo protestantismu, ale např. k adventistům nebo ke svědkům Jehovovým).“ (...) Ač je náboženská konverze vnímána mezi Jezídý negativně, ani OAMP, ani MZV ČR nenašly informace o nábožensky motivovaných útocích soukromých osob, resp. Jezídů, na jezidské konvertity.“ Z uvedeného je podle žalovaného zřejmé, že konverze Jezídů ke křesťanství není v Arménii neobvyklým jevem, dokonce lze mluvit o běžné skutečnosti. Je dle něj rovněž evidentní, že tyto konverze nevyvolávají v jezidské společnosti odmítavé reakce, o kterých žalobci hovoří, nelze proto oprávněně tvrdit, že jezidské konvertité by byli v Arménii vystaveni jednání, které by naplňovalo pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu.*
7. Kromě policie se žalobkyně a) dle žalovaného mohla obrátit i na jiné bezpečnostní orgány či arménské instituce, a pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobcům odpovídající pomoc poskytnout, bylo by možné tuto skutečnost považovat za azylově relevantní.

IV. Další vyjádření žalobců

8. V rámci doplnění žaloby ze dne 9. 2. 2024 žalobci zdůraznili, že fakt, že v zemi původu pobývali mezi léty 2018 a 2022, sám o sobě nemůže činit jejich strach neopodstatněným. Dále žalobkyně a) podotkla, že žalovaný ignoruje skutečnost, že se na arménskou policii neúspěšně obracela opakovaně. Poprvé v březnu 2016, podruhé týden na to, ale její snaha byla vždy neúspěšná. Dále žalobci zopakovali, že materiály nashromážděné žalovaným nic nevypovídají o pronásledování jezidských konvertitů v Arménii a věnují se toliko informacím statistického rázu.

V. Jednání soudu

9. Soud věc projednal při jednání, konaném dne 14. 3. 2024. Žalobci, ač řádně předvoláni, se k jednání nedostavili, soud proto v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. konal jednání v jejich nepřítomnosti. Přítomná zástupkyně žalobců odkázala na žalobu a zdůraznila, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci. Argumentace obsažená v napadeném rozhodnutí je dle ní alibistická a nereflektující situaci, ve které se žalobci nacházejí. Pověřená pracovnice žalovaného setrvala na názoru, že napadené rozhodnutí nevykazuje žalobou namítané vady. Odkázala na jeho obsah a na obsah písemného vyjádření k žalobě. Podotkla, že Arménie je vnímána jako bezpečná země původu. Ačkoliv řízení bylo vedeno v klasickém režimu, je to indicie, že namítané potíže žalobců v zemi původu by neměly být takového rázu, aby bylo třeba je řešit žádostí o mezinárodní ochranu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
11. Žaloba je důvodná
12. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně a) jménem svým a jménem svého nezletilého syna žalobce b) podala dne 28. 11. 2022 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 2. 12. 2022 žalobkyně a) poskytla údaje k podané žádosti a stejného dne s ní byl proveden i pohovor. Uvedla, že jejich rodina žila v Arménii na vesnici a zabývali se zemědělstvím. Začali mít ale náboženské problémy, proto se rozhodli odjet do Německa, kde požádali o azyl. Když dostali negativní rozhodnutí, odjeli do České republiky. Po neúspěchu v České republice se vrátili do Německa, odkud ale byli nuceni v říjnu 2018 odletět zpět do Arménie. Tam žadatelka zůstala se svým synem až do opětovného odjezdu do České republiky. K náboženským potížím, které je donutily v roce 2016 odjet z Arménie, uvedla, že v roce 2015 konvertovali ke křesťanství a od té doby byli slovně napadáni, pronásledováni a bití. Byli nuceni k tomu, aby zrušili svou konverzi ke křesťanství. Osobně lidi, kteří je takto obtěžovali, žadatelka neznala, byli to ale Jezídové. Tito lidé k nim chodili asi jednou za měsíc. Křičeli na ně, že nemají právo opustit jezidské náboženství, vyhrožovali jim odebráním dětí, a tím, že její manžel přijde o život. Uvedené věci se děly ve vesnici Ghukasavan, kde žadatelka s rodinou žila. Přestěhovat se nebylo možné, neboť Arménie je malá země a jejich problémy by neustály. Rodina se jednou kvůli potížím obrátila na policii, bylo to v březnu 2016 ve městě Masis. Bylo jim ale řečeno, že jde o náboženskou záležitost, kterou musejí vyřídit sami. Asi týden poté se musela žalobkyně a) z důvodu dalšího napadení dostavit do nemocnice. Dostala totiž ránu do hlavy. Událost byla ohlášena na policii, opět jim ale bylo řečeno, že si to musejí vyřešit sami. Na postup policie si nestěžovala, neví, zda to mohla učinit. Jelikož žili stále ve strachu, rozhodli se nakonec Arménii opustit, při vycestování žádné potíže neměli. Na dotaz správního orgánu, proč nyní do ČR přicestovala jen s jedním synem, proč se jejich rodina rozdělila, sdělila, že v roce 2018 se do Arménie vrátila celá rodina. Jezídové se ale o jejich návratu dozvěděli. Proto se manžel se starším synem rozhodli odjet. Žalobkyně a) o nich nejdříve nevěděla, po nějaké době se ozvali, že jsou v České republice, kde žádají o azyl. Sama neví, proč ji manžel s druhým synem nevzal s sebou. Život v Arménii byl pro ni v období let 2018-2022 těžký. Nejdříve žila se synem na vesnici, kde ale za nimi začali opět chodit neznámí lidé a vyhrožovali jim. Ptali se, kde je manžel a starší syn, vulgárně jim nadávali. Proto žila střídavě na vesnici a v Jerevanu u známé. V Jerevanu jim nikdo osobně nevyhrožoval, výhrůžky dle

ní probíhaly telefonicky. O pomoc se nikam neobracela, protože když se o pomoc obraceli dříve, žádná jim nebyla poskytnuta. Dále byla dotázána na současné místo pobytu jejího manžela. Uvedla, že naposledy s ním mluvila srpnu, neví, kde se nachází. Se starším synem v kontaktu je. Vycestovat z Arménie jí pomohla známá, u které žila v Jerevanu. Neví, co vše musela zařídit, nezjišťovala to. Při samotném opuštění země žadatelka žádné potíže neměla. Od odjezdu z Arménie už žádný kontakt s lidmi, kteří ji vyhrožovali, nemá, po odjezdu se jí už nikdo neozval. Proč výhružné telefonáty přestaly, si neumí vysvětlit. Následně byla žadatelka dotazována na své náboženské vyznání. Uvedla, že před konverzí ke křesťanství jezidskou víru nijak nepraktikovala. Pokud jde o křesťanství, modlí se k Bohu, a když byla v Jerevanu, chodila se známou do kostela. Kostel dříve navštěvovala i v jejich vesnici Ghukasavan. Popřela, že by v Arménii měla jiné než popsané problémy. V případě návratu se obává jejich opakování. V České republice by chtěla v klidu žít, nehrozí jí zde žádné vyhrožování.

13. Správní orgán si vyžádal několik tematických zpráv o zemi původu. Konkrétně při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobců vycházel z Informace OAMP „Arménie, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti“ ze dne 17. 5. 2023, Informace OAMP „Arménie, bezpečnostní a politická situace v zemi“, březen 2023, Informace OAMP „Arménie, Jezídové, Demografie, socio-ekonomická situace, přístup státu a postavení ve společnosti“, ze dne 18. 5. 2023, Informace OAMP „Arménie, policie“ z 31. 5. 2023, Informace OAMP „Arménie, situace navrátilců“ z 25. 5. 2023. Veškeré uvedené informace jsou součástí předloženého správního spisu.
14. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
15. Podle § 2 odst. 5 zákona o azylu se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup.
16. Podle § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
17. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je

státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

19. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008-119, vyplývá, že žadatel musí pro udělení azylu splnit kumulativně následující podmínky: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.
20. Žalobci namítali, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav věci ohledně vážné újmy na zdraví či dokonce zabití, které jim v zemi původu hrozí ze strany Jezídů, a nedostatečné ochrany ze strany státních orgánů. Žalovaný se dle nich nevěnoval dostatečně situaci Jezídů v zemi původu a vycházel toliko z údajů statistického charakteru, nikoliv ze zpráv o postavení jezidské menšiny. Žalovaný naproti tomu považuje shromážděné podklady za dostatečné a podporující závěr, že by žalobcům při návratu do vlasti hrozilo pronásledování.
21. Na tomto místě je třeba připomenout rozdělení břemena tvrzení a břemena důkazního mezi žadatele a žalovaného v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení tíží žalobce, kteří měli uvést důvody, které je možné pod § 12 zákona o azylu podřadit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63). Břemeno důkazní je pak rozloženo mezi žalobce a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k dané žádosti maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují. Uvede-li žadatel skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat závěru, že opustil zemi původu pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, je povinností správního orgánu vést zjišťování skutkového stavu takovým způsobem, aby byly odstraněny nejasnosti o žadatelových skutečných důvodech odchodu ze země původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004-89, č. 1095/2007 Sb. NSS). Žalovaný tak nese odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58). Za tímto účelem je žalovaný povinen si zajistit zprávy o zemi původu, které musí být důvěryhodné, vyvážené, ověřené z různých zdrojů, transparentní a aktuální. Zároveň se musí týkat otázek, které jsou v té které věci důležité pro posouzení případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS).
22. Z právě uvedeného tak vyplývá, že žalobci byli povinni v řízení uvést tvrzení, z nichž vyplývají azylově relevantní důvody. Přinejmenším co do otázky strachu z pronásledování a kontaktů s Jezidy v zemi původu této své povinnosti dostáli, když popsali napadání ze strany Jezídů a neschopnost místní policie řešit jejich situaci a obecně uvedli situaci jezidských konvertitů v Arménii. Žalovaný byl proto povinen zajistit dostatečné podklady pro zjištění situace jezidských konvertitů v Arménii, a to bez ohledu na to, zda podporují verzi žalobců, nebo ji vyvracejí. Žalovaný zajistil zprávy, které se týkaly zejména situace jezidské menšiny v zemi původu žalobců. Čerpal z aktuálních informací a zprávy, které jsou obsahem správního spisu, vycházejí z různých důvěryhodných zahraničních zdrojů.

23. Žalovaný měl svoji pozornost zaměřit na zjištění, zda je skutečně pravdivé tvrzení, že jezidská komunita v Arménii pronásleduje své bývalé členy a zda je tato její případná činnost efektivně potírána. Podle soudu však zprávy, z nichž žalovaný vycházel, obraz o možném pronásledování žalobců, ani obecně jezidských konvertitů v Arménii ze strany Jezídů poskytnout nemohou. Nepředstavují tak dostatečný podklad pro závěr, zda žalobcům v zemi původu hrozí pronásledování z důvodu náboženství. Co do vztahu mezi jezidskou komunitou a jejími bývalými členy, kteří konvertovali ke křesťanství, obsahuje napadené rozhodnutí toliko citaci Informaci OAMP „Arménie, Jezídové, Demografie, socio-ekonomická situace, přístup státu a postavení ve společnosti“ ze dne 18. 5. 2023, která kromě nesouvisejících informací týkajících se Jezídů uvádí nekonkrétně, že „*ač je náboženská konverze vnímána mezi Jezídy negativně, OAMP, ani MZV ČR nenašly informace o nábožensky motivovaných útocích soukromých osob, resp. Jezídů, na jezidské konvertity.*“ Dle soudu taková zpráva pronásledování žalobců nevylučuje, tím spíše, že žalobci předestřeli konkrétní informace o opaku. Ačkoliv tak žalobkyně a) tvrdila, že byla pronásledována pro svou konverzi ke křesťanskému náboženství, žalovaný konkrétní okolnosti případu, tzn. vyhrožování žalobcům zabitím ze strany Jezídů, které vyústilo i ve fyzické napadení žalobkyně, nezohlednil a s tvrzeními žalobců se nevypořádal.
24. V rámci posouzení možného udělení doplňkové ochrany žalobcům dle § 14a odst. 1 zákona o azylu žalovaný opět odkázal na Informaci OAMP „Arménie, Jezídové, Demografie, socio-ekonomická situace, přístup státu a postavení ve společnosti“ ze dne 18. 5. 2023 a na Informaci OAMP „Arménie, policie“ z 31. 5. 2023, přičemž konstatoval, že žalobcům objektivně nic nebrání v tom, aby se v zemi původu obrátili o pomoc na příslušné bezpečnostní orgány. Žalovaný se také domnívá, že žalobkyně by svou situaci měla řešit přestěhováním v do jiné oblasti Arménie, například do Jerevanu, jak již v minulosti učinila. Dále k tomu žalovaný uvedl, že dle Informace OAMP „Arménie, situace navrátilců“ z 25. 5. 2023 je občanům Arménie navracejícím se do vlasti z dlouhodobého pobytu v zahraničí poskytována pomoc při reintegraci do arménské společnosti, k navrátilcům přistupují úřady stejným způsobem jako k ostatním občanům Arménie. Rovněž uvedl, že dle Informace OAMP „Arménie, bezpečnostní a politická situace v zemi“, březen 2023 v zemi neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt.
25. Podle krajského soudu i v tomto směru žalovaný zjistil skutkový stav nedostatečně, když odkázal žalobce na pomoc u příslušných bezpečnostních orgánů v Arménii, přičemž by nemělo být důvodu se domnívat, že by jim pomoc měla být odmítnuta. Z takového závěru žalovaného je zjevné, že nikterak nezohlednil skutečnost, že žalobkyně a) ve správním řízení kontinuálně tvrdila, že se pokoušela dovolat vnitrostátní ochrany u místní policie. Žalovaný tuto skutečnost reflektuje až ve vyjádření k žalobě. Vyjádření k žalobě ale nemůže zhojit nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí. Problematické je napadené rozhodnutí i v tom, že zmiňuje, že žalobci mohou svou situaci řešit přesídlením v rámci Arménie, avšak současně konstatuje, že tak již učinili přestěhováním do Arménie, aniž by z toho žalovaný vyvodil jakýkoliv závěr. Přitom žalobci během správního řízení uváděli, že jejich pronásledování by neustalo ani v jiné části země, neboť Jezídové nežijí koncentrovaně v určitém území. Krajský soud na tomto místě připomíná, že v azylovém řízení žalobci nemají povinnost prokazovat skutečnosti, které tvrdí, jinak než vlastní věrohodnou výpověď, přičemž je na žalovaném, aby věrohodnou výpověď vyvrátil. To se v daném případě dostatečným způsobem nestalo.

26. Pro úplnost krajský soud dodává, že nepřehlédl, že Arménie je na seznamu bezpečných zemí původu. I v takovém případě ale platí, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany, který pochází z bezpečné země původu, může zejména při pohovoru prokázat, že v jeho konkrétním případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze (srov. bod 42 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany).

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Vzhledem k tomu, že skutkový stav, který vzal žalovaný za prokázaný, vyžaduje podstatné doplnění, soud napadené rozhodnutí zrušil (§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.); takto se žalovaný v dalším řízení o žádosti bude věnovat otázce, zda žalobcům jakožto jezidským konvertitům v jejich zemi původu hrozí pronásledování a zda mají žalobci jakožto jezidské konvertité možnost se reálně domoci ochrany ze strany státních orgánů. V této souvislosti se řádně vypořádá s výpovědí žalobkyně a), že se opakovaně bezúspěšně pokoušela domoci se ochrany ze strany místní policie. K tomu si žalovaný zajistí důvěryhodné, vyvážené, transparentní a aktuální podklady ověřené z různých zdrojů.
28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něž má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení byli plně úspěšní žalobci. Těmto však žádné náklady v řízení nevznikly. Žalobci byli osvobozeni od soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. O odměně ustanoveného zástupce bude rozhodnuto samostatným usnesením. Žalovaný neměl ve věci úspěch, nemá proto na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. března 2024

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce